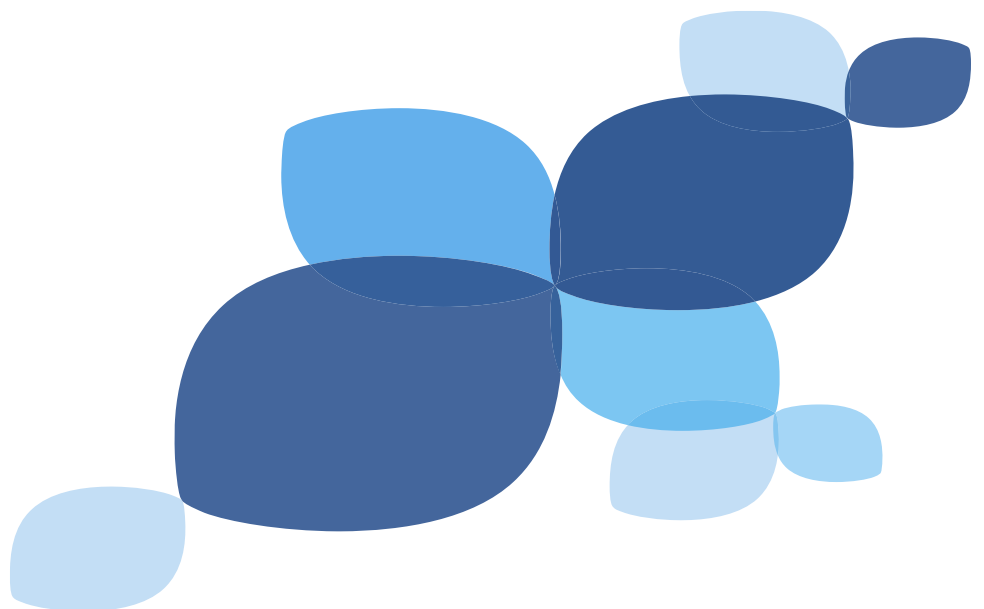

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

1.1.–31.12.2013

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2013

Yleistä

Valio Oy vastaanotti kotimaassa maitoa 1 888 miljoonaa litraa. Määrä kasvoi edellisestä vuodesta 23 miljoonaa litraa. Valio Oy:lle maitoa toimittavien omistajaosuuskuntien keskimääräinen hankintaosuus oli 85 prosenttia koko Suomen meijerimaitomäärästä.

Valio-konsernin liikevaihto oli 2 029 miljoonaa euroa (2 000 milj. euroa vuonna 2012) eli 1,5 prosenttia suurempi kuin vuonna 2012. Kotimaan liikevaihto pysyi ennallaan ja ulkomailla kasvoi 3,9 prosenttia.

Maitokatetta kertyi 1 026 miljoonaa euroa (991 milj. euroa), josta investointeihin käytettiin 118 miljoonaa euroa (105 milj. euroa).

Maitotuotto oli 48 senttiä litralta. Keskimääräiseksi tuottajamaidon hinnaksi tuli 47,5 senttiä litralta. Vuoden lopussa hallitus päätti, että vuodelta 2013 maksetaan jälkitili, jonka suuruus oli 2,5 senttiä litralta. Maitoraaka-aineesta tilitettiin 25 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Omistajille maksettiin 907 miljoonaa euroa maidon tilityshintana, jälkitilinä, osinkona ja korkona (883 milj. euroa).

Valio-konsernin kirjanpidollinen voitto oli 65 miljoonaa euroa (43 milj. euroa).

Osakkaat ja osakepääoma

Valio Oy:n osakkaiden lukumäärä on 18 eli sama kuin edellisenä tilikautena. Valio Oy:n kokonaan maksettu osakepääoma on 166 127 400 euroa. Osakkeiden lukumäärä on 48 861 kappaletta. Ne ovat kaikki samanlaisia, ja niillä on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osakkeisiin liittyy lunastuslauseke.

Riskienhallinta

Riskien tunnistaminen ja hallinta tapahtuvat liiketoiminnoissa. Valio-konsernin keskeiset riskit liittyvät kotimaan ja viennin markkinahintojen kehitykseen ja keskeisten tuoteryhmien markkina-asemaan, valuuttakursseihin sekä erilaisiin vahinkoriskeihin ja niiden liiketoiminnallisiin seurausvaikutuksiin.

Vakuutuksilla suojaudutaan vahinkoriskeiltä, joilla on merkittävä vaikutus Valio-konsernin toimintakykyyn. Valion tärkeimmät vahinkovakuutukset on järjestetty koko konsernin kattaviksi vakuutusohjelmiksi.

Valuuttamääräisiä rahavirtoja tai tase-eriä ei pääsääntöisesti suojata.

Turvallisuuden tavoitteeksi on asetettu nolla tapaturmaa ja onnettomuutta.

Oikeudenkäynnit

Markkinaoikeus otti keväällä 2013 käsittelyyn Kilpailuviraston 20.12.2012 Valiolle antamaa perusmaitojen hinnoittelumääräystä sekä siihen liitettyä 70 miljoonan euron seuraamusmaksua koskevan Valion valituksen. Markkinaoikeuden ratkaisua odotetaan vuoden 2014 alkupuolella.

Viranomaisen syyttää Valiota siitä, että Valion perusmaitojen tukkuhinnat eivät olisi vuosina 2010–2012 kattaneet viraston 20.12.2012 perusmaidolle määräämiä kustannuksia. Perusmaitojen hinnassa katettavana kustannuksena viranomaisen pitää mm. Valion osuustoiminnallista voittoa, jota on maksettu omistajille Valion yhtiöjärjestyksen § 7:n mukaisesti maidon hinnassa. Viranomaisen uuden hinnoittelumääräyksen perusteet poikkeavat täysin viranomaisen 27.1.2010 Valiolle antamasta hinnoitteluohjeistuksesta.

EU-komission ohjeistuksen mukaan hinnan saalistavuutta arvioitaessa keskiössä ei ole pelkästään joidenkin kustannusten kattaminen vaan ratkaisevaa on katteenmuodostus verrattuna vaihtoehtoisen realistisen toimintatavan katteeseen. Kilpailunvastainen saalistushinnoittelu voi ilmentyä ainoastaan siten, että toimija on jättänyt hyödyntämättä vaihtoehtoisen realistisen korkeamman katteenmuodostuksen mahdollisuuden käyttämällä resurssinsa vähemmän kannattavaan toimintaan. Hinnoittelu voi siten olla saalistava, vaikka kaikki kustannukset olisi katettu ja toiminta olisi pelkkien kustannusten näkökulmasta voitollista. Saalistustarkoituksen arvioinnissa oleellista on ainoastaan saatu kate vaihtoehtoiseen katemahdollisuuteen nähden.

Perusmaitojen valmistus on Valion näkökulmasta aina ollut kannattavaa, eikä Valio olisi voinut saavuttaa parempaa taloudellista tulosta toimimalla jollain vaihtoehtoisella tavalla. Siksi Valio on kiistänyt kaikki viranomaisen syytökset täysin perusteettomina ja pitää määräystä tehokkaalle kilpailulle haitallisena katetuvamääräyksenä.

Viranomaisen päätöksen mukaan Valion katteenmuodostus olisi ollut parempi, jos Valio ei olisi ottanut perusmaitojen valmistukseen tarvittua maitoraakaainetta vastaan omistajiltaan. Viranomaisen väite on ristiriidassa Valion osuustoiminnallisen toimintatavan kanssa. Lisäksi Valio pitää viranomaisen kannattavammaksi esittämää toimintamallia maidontuotannon rajoittamisesta kilpailun vastaisena kiellettyinä kartellina.

Määräyksensä antamisen jälkeen viranomaisen on esittänyt markkinaoikeudelle, että Valion katteenmuodostus olisi ollut parempi, jos se olisi myynyt perusmaitojen maitoraaka-aineen kilpailijoille sen sijaan, että se kilpaili perusmaitomääristä. Tämä viranomaisen väite on täysin virheellinen, sillä tämänlaista kysyntää ei markkinalla todistettavasti ollut. Lisäksi tätäkin viranomaisen kannattavammaksi esittämää toimintamallia Valio pitää toimijoiden välisenä kiellettyinä yhteistyönä.

Viranomaisen on päätöksensä jälkeen esittänyt myös, että Valion voiton sisältävän tilityshinnan laskeminen johtaisi viranomaisen vaatimaan lopputulokseen samalla tavalla kuin liian matalaksi väitetyn perusmaitohinnan korottaminen. Vaatimus tilityshinnan alentamisesta tarkoittaa osuustoiminnassa voittojen alentamista. Vaatimus perusmaidon hinnan korottamisesta tarkoittaa voittojen nostamista. Viranomaisen esitys on loogisesti mahdoton ja yhteen sovittamaton tehokkaan kilpailun kanssa.

Viranomaisen pyrkii määräämällään kustannuslaskentakaavalla luomaan Valion tehottomille kilpailijoille perusmaitoihin liitetyn kateturvan, joka mahdollistaa kilpailijoille Valion tuotekehityksen aikaansaaman tilityskyvyn ilman omia ansioita. Käytännössä viranomaisen kieltää Valion osuustoiminnallisen toimintatavan olemassaolon.

Valio on hankkinut useiden laskentatoimen professoreiden lausunnot, jotka tukevat Valion kantaa suomalaisen meijerialan osuustoiminnallisesta liiketoimintalogiikasta ja tilityshinnan liiketaloustieteellisestä arvioimisesta.

Asia on keskeneräinen. Koska Valio katsoo, että kilpailuviranomaisen päätös ja esitys ovat vailla perusteita, ei tilinpäätökseen ole sisällytetty pakollisena varauksena kilpailuviranomaisen esittämää seuraamusmaksua tai asiaan liittyviä muita mahdollisia taloudellisia seuraamuksia.

Tutkimus ja tuotekehitys

Valio Oy toi vuonna 2013 kotimaan markkinoille 120 uutuustuotetta (123 kpl) ja lisäksi lukuisia uutuuksia Venäjälle, Ruotsiin ja Viroon. Vuonna 2013 jätettiin yhdeksän uutta patenttihakemusta (7 kpl).

Tutkimuksen ja tuotekehityksen sekä laadunvalvonnan kulut olivat 30,3 miljoonaa euroa (28,9 milj. euroa) ja 1,5 prosenttia liikevaihdosta (1,4 prosenttia).

Henkilöstö

Valio-konsernin henkilökunnan lukumäärä vuonna 2013 oli keskimäärin 4 613 (4 600) ja tilivuoden päättyessä 4 567. Suomen emoyhtiössä työskenteli keskimäärin 3 683 henkilöä ja ulkomaisissa tytäryhtiöissä 930 henkilöä. Ulkomailla eniten henkilökuntaa oli Venäjällä 477 henkilöä ja Virossa 367 henkilöä.

Miehiä henkilöstöstä oli 53 prosenttia ja naisia 47 prosenttia (53 prosenttia ja 47 prosenttia). Henkilökunnan keski-ikä oli 40 vuotta kuten edellisenä vuonna.

Valio Oy:ssä vuonna 2013 maksetut työajan palkat olivat 135,8 miljoonaa euroa (131,2 milj. euroa). Eläkekustannukset olivat 10,1 miljoonaa euroa (17,4 milj. euroa). Sosiaalipalkat sekä lakisääteiset sosiaalikulut sisältäen lisäeläkemaksut olivat 38,4 prosenttia palkoista (44,7 prosenttia).

Ympäristön suojele

Valio Oy:llä on kotimaan toiminnot kattava, ISO 14001 -standardin mukaan sertifioitu ympäristöjärjestelmä. Järjestelmään kuuluvien sisäisten auditointien yhteydessä ja ulkoisen auditoijan tekemissä tarkastuksissa ei ole havaittu merkittäviä poikkeamia ympäristölainsäädännöstä eikä viranomaisvaatimuksista.

Toiminnan merkittävät ympäristövaikutukset muodostuvat tuotannon hävikeistä syntyvästä jätevesikuormituksesta, korkeatasoisen hygienian ylläpidon käännpuolena olevista veden- ja energiankulutuksen oheisvaikutuksista sekä käytettyjen pakkausten jätehuollosta.

Ympäristövaikutuksia pienentävät investoinnit olivat kotimaassa 1,7 miljoonaa euroa, ja kuluiksi kirjatut ympäristömenot olivat kaikkiaan 12,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät ympäristöinvestoinnit liittyivät veden uudelleenikäytön tehostamiseen liittyviin investointeihin Lapinlahden tehtaalla ja Jyväskylän meijerissä. Investoinneilla on myös jätevesikuormitusta vähentävä vaikutus. Lisäksi useilla paikkakunnilla investoitiin maamme jätehuollon murroksesta johtuen jätehuollon järjestelyihin. Lisäksi tuotannon energiatehokkuutta parannettiin investoimalla kaikkiaan 0,3 miljoonaa euroa hukkalämmön talteenottoihin Seinäjoen tehtaalla ja Suonenjoen hillotehtaalla. Lähivuosina Valiolle tulee merkittäviä kustannuksia useiden toimintapaikkakuntien jätevedenpuhdistamoiden saneerauksista. Puhdistamojen uudistamishankkeet ovat käynnissä Riihimäen meijerissä, Haapaveden tehtaalla ja Suonenjoen hillotehtaalla.

Valio-konsernin toiminnoissa vuonna 2013 energiaa kului kaikkiaan 749 gigawattituntia, jätevesiä syntyi 5,7 miljoonaa kuutiota, jätevesikuormitus jäteveden puhdistamoille oli 11 200 tonnia kemialliseksi hapenkulutukseksi laskettuna ja tuotannosta syntyi kierrätykseen ja hyötykäyttöön päätyttäviä jätteitä 1 100 tonnia. Edelliseen vuoteen verrattuna energiankulutus on pienentynyt hiukan, mutta jätevesimäärä ja jätevesikuorma ovat lisääntyneet selvästi.

Yksityiskohtaisemmat ympäristötunnusluvut kotimaantoimintojen osalta julkaitaan erikseen Valio Oy:n internetsivustolla www.valio.fi Yritysvastuuraportissa.

Konsernirakenteen muutokset

Tilikauden lopussa Võru Juust AS fuusioitiin Valio Eesti AS:ään, joka on Valio Baltic AS:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Samalla Atleet OÜ:n nimi muutettiin Võru Juust OÜ:ksi.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto oli 2 029 miljoonaa euroa (2 000 milj. euroa). Kotimaan liikevaihto oli 1 274 miljoonaa euroa (1 273 milj. euroa). Ulkomaantoiminnan liikevaihto oli 755 miljoonaa euroa (727 milj. euroa). Valio Oy:n liikevaihto oli 1 778 miljoonaa euroa (1 749 milj. euroa).

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 118 miljoonaa euroa (105 milj. euroa) eli 5,8 prosenttia (5,2 prosenttia) liikevaihdosta.

Suurimmat kohteet olivat Valion Lapinlahden tehtaalle rakennettavat uusi jauhetehdas ja kotimaista polttoainetta käyttävä voimalaitos, Tampereen meijerissä erikoismaitojen valmistuskapasiteetin lisäys, Oulun meijerissä ruoanvalmistustuotteiden kapasiteetin lisäys, Seinäjoen tehtaalla rahkakapasiteetin lisäys, Vantaan tehtaalla uusi pesukeskus, Turengin tehtaalla uudet pakkauslinjat sekä Suonenjoen hillotehtaalla uusi pakkasvarasto.

Rahoitus

Konsernin ja emoyhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden hyvänä. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset olivat tilivuoden päättyessä 266 miljoonaa euroa (235 milj. euroa). Vaihto-omaisuus oli tilikauden päättyessä 174 miljoonaa euroa ja tilikauden alussa 168 miljoonaa euroa. Korolliset velat olivat tilikauden lopussa 331 miljoonaa euroa ja alussa 298 miljoonaa euroa. Lainat rahoituslaitoksilta lisääntyivät 22 miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 7,8 miljoonaa euroa (8,6 milj. euroa) eli 0,4 prosenttia (0,4 prosenttia) konsernin liikevaihdosta.

Tulos

Konsernin tulos ennen veroja oli 78 miljoonaa euroa (60 milj. euroa). Tilivuoden verot olivat 13 miljoonaa euroa (17 milj. euroa). Tilikauden tulos oli 65 miljoonaa euroa (43 milj. euroa).

Emoyhtiön tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja oli 64 miljoonaa euroa (52 milj. euroa). Tehdyt poistot noudattavat verolakien sallimia enimmäismääriä. Tilikauden tuloverot olivat 15 miljoonaa euroa (15 milj. euroa). Emoyhtiön tilikauden tulos oli 45 miljoonaa euroa (39 milj. euroa).

Konsernin maitokate oli 1 026 miljoonaa euroa ja maitotuotto 48 senttiä litralta.

Kotimaassa Valio menetti merkittävästi perusmaitojen määriä, minkä vuoksi tuotantoa oli ohjattava alempikatteisiin vientituotteisiin. Kilpailuviranomaisten päätöksen aiheuttamat perusmaitojen hinnannostot kompensoivat osaksi menetyttä, mutta vain tilapäisesti määrien menettämisen johdosta. Yleisesti tuotevalikoima kehittyi lisäarvotuotteiden suuntaan. Viennin ja vapaasti määräytyvien kotimaan tuotteiden hintatasot olivat vakaat.

Vuosi 2014

Vuoden 2014 alku on ollut Valion liiketoiminnan kannalta vakaa. Venäjän ruplan devalvoituminen on jonkin verran vaikuttanut kannattavuuteen. Maailmantalouden epätasapaino vaikeuttaa vuoden lopun kehityksen ennakkointia. Kilpailu- ja kuluttajaviraston käynnistämän prosessin vaikutuksia perusmaitoliiketoimintaan on vaikeaa arvioida. Tapahtuvat muutokset ja yhtiön kyky vastata niihin ratkaisevat Valion kannattavuuden.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 3,5 prosenttia osakkeen nimellisarvosta eli 119,00 euroa osakkeelta. Tällöin osingonjaon yhteismääräksi ehdotetaan 5 814 459,00 euroa.

Hallintoneuvosto

	vuodesta	erovuorossa
Pentti Santala, pj. maanviljelijä, Kauhajoki	1997	2015
Jaakko Rouhiainen, varapj. maanviljelijä, Juva	2001	2014
Kyösti Anttila maanviljelijä, Jalasjärvi	2005	2014
Jan de la Chapelle maanviljelijä, Raasepori	2009	2015
Anu Fräntilä-Riihonen emäntä, Keuruu	2008	2014
Jukka Hakkarainen maanviljelijä, Valtimo (9.4.2013 alkaen)	2013	2014
Arto Heikkinen maanviljelijä, Pyhäntä (9.4.2013 alkaen)	2013	2015
Jari Hekkala maanviljelijä, Kalajoki	2012	2016
Hannu Kainu maanviljelijä, Kyyjärvi	1997	2014
Kimmo Kemppainen maanviljelijä, Paltamo (9.4.2013 saakka)	2003	2015
Raimo Kielenniva maanviljelijä, Kärsämäki	2004	2015
Esa Kotala maanviljelijä, Lapua	2010	2016
Jarno Kämäräinen maanviljelijä, Kiuruvesi	2010	2015
Katariina Lampela maanviljelijä, Tervola	2012	2016
Hannu Latomäki ¹⁾ materiaalivastaava, Seinäjoki (31.12.2013 saakka)	2008	2013
Marketta Laukkanen maanviljelijä, Tohmajärvi	2012	2015
Tapio Lehto ¹⁾ tuotepakkaaja, Seinäjoki	2013	2016
Pekka Lestinen maanviljelijä, Sysmä	1998	2016
Pirjo Louhevirta ¹⁾ myyntiedustaja, Sauvo	2011	2016

Veikko Matikainen maanviljelijä, Kouvola	2010	2016
Timo Neuvonen maanviljelijä, Parikkala	2012	2016
Anne Nykänen maanviljelijä, Mikkeli	2011	2014
Mauri Penttilä maanviljelijä, Vesilahti	2001	2016
Kari Piironen maanviljelijä, Nurmes (9.4.2013 saakka)	2008	2014
Päivi Saarentola ¹⁾ markkinointipäällikkö, Helsinki	2011	2016
Anneli Santa-aho emäntä, Lempäälä	2007	2016
Risto Sonninen maanviljelijä, Maaninka	2010	2016
Pentti Suokannas maanviljelijä, Askola	2008	2015
Juhani Ylikauma ¹⁾ valmentava asiantuntija, Haapavesi (1.1.2014 alkaen)	2014	2016
Päivi Ylä-Outinen maanviljelijä, Lappeenranta	2008	2015

¹⁾ henkilöstön edustaja

Hallitus

Antti Rauhamaa, pj. maanviljelijä, Kärkölä	2006	2014
Vesa Kaunisto, varapj. maanviljelijä, Veteli	2013	2016
Jarmo Juutinen maanviljelijä, Vieremä	2010	2015
Sauli Lähteenmäki maanviljelijä, Rusko	2007	2015

Tilintarkastaja

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö, Helsinki

Eero Suomela, KHT

Valio-konsernin viisivuotiskatsaus

	2013	2012	2011	2010	2009
Omistajilta vastaanotettu maitomäärä milj. l	1 888	1 865	1 870	1 899	1 899
Omistajille maksettu milj. € ¹⁾	907	883	836	787	776
Valio Oy:n tilityshinta osuuskunnille yhteensä snt/l ²⁾	47,5	46,7	44,1	40,9	40,4
Liikevaihto milj. €	2 029	2 000	1 929	1 822	1 787
Kehitys %	1,5	3,7	5,9	2,0	-3,1
- Kotimaa milj. €	1 275	1 273	1 235	1 168	1 233
Kehitys %	0,1	3,1	5,7	-5,2	-4,5
- Ulkomaantoiminnot milj. €	755	727	694	654	554
Kehitys %	3,9	4,7	6,1	18,1	0,2
Liikevaihto / omistajilta vastaanotettu maitolitra €/l	1,07	1,07	1,03	0,96	0,94
Henkilöstö keskimäärin	4 613	4 600	4 529	4 403	4 410
Palkat ja palkkiot milj. €	195	193	183	173	168
Tutkimus- ja tuotekehityskustannukset milj. €	18	17	16	16	18
Kirjanpidon tulos milj. €	65	43	54	39	17
Taseen loppusumma milj. €	1 228	1 124	1 011	986	949
Vaihto-omaisuus milj. €	174	168	163	145	144
Investoinnit milj. €	118	105	85	68	79
Suunnitelman mukaiset poistot milj. €	73	72	70	67	62
Omavaraisuusaste %	47	47	48	45	43
Maitokate milj. € ³⁾	1 026	991	961	901	863
Maitotuotto snt /l ⁴⁾	48,0	46,6	44,9	41,1	39,0

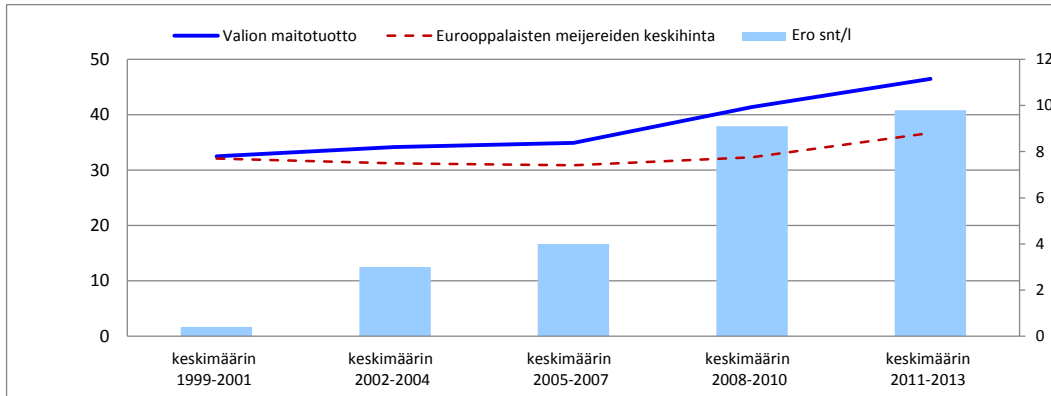
¹⁾ Omistajille maksettu maidon tilityshinta, jälkitili, osingot ja korot.

²⁾ Sisältää perushinnan, koostumuksen ja laadun perusteella maksetut lisät sekä jälkitilin.

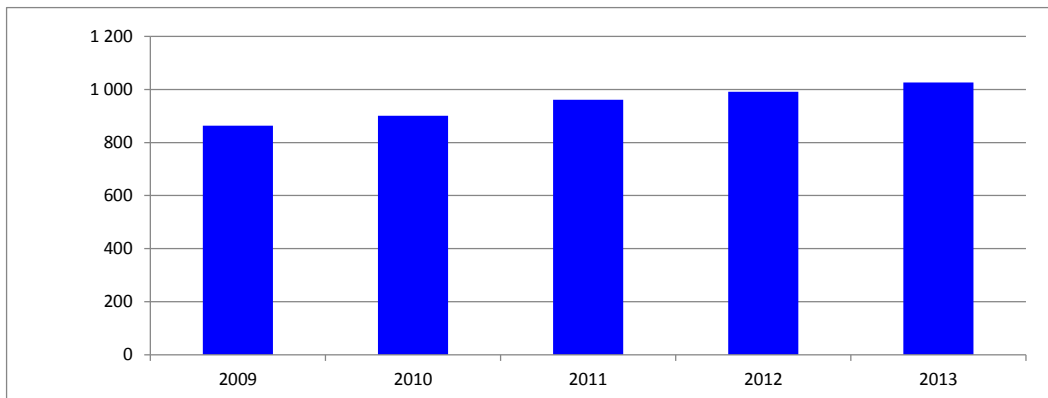
³⁾ Liikevaihdosta vähennetään kaikki muut kulut paitsi omistajille maksettu maidon tuottajahinta, osakaslainojen korot, suunnitelman mukaiset poistot ja eläkekassan lisäkannatusmaksut. Lisäksi vuosien 2010–2013 maitokatteissa on huomioitu tilinpäätössiirtojen verot sekä Valio Oy:n tuloksen verovaikutus vähennettynä keskimääräisellä osakepääomasta lasketun osingonjakoprosentin mukaisen tuloksen vero-osuudella.

⁴⁾ Maitokatteesta vähennetään arvioitu investointien rahoitustarve ja saatu luku jaetaan Valio Oy:n omistajilta vastaanotetulla maitomäärällä.

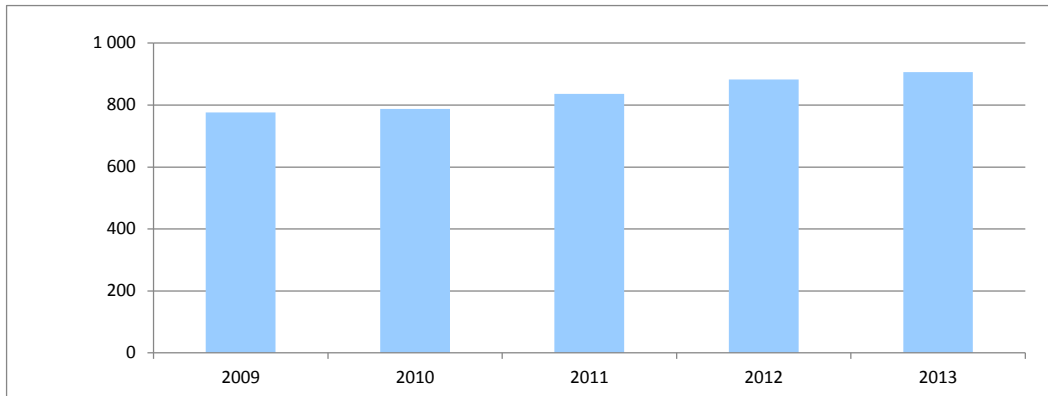
Valion tehokkuus kilpailijoihin nähden kasvanut

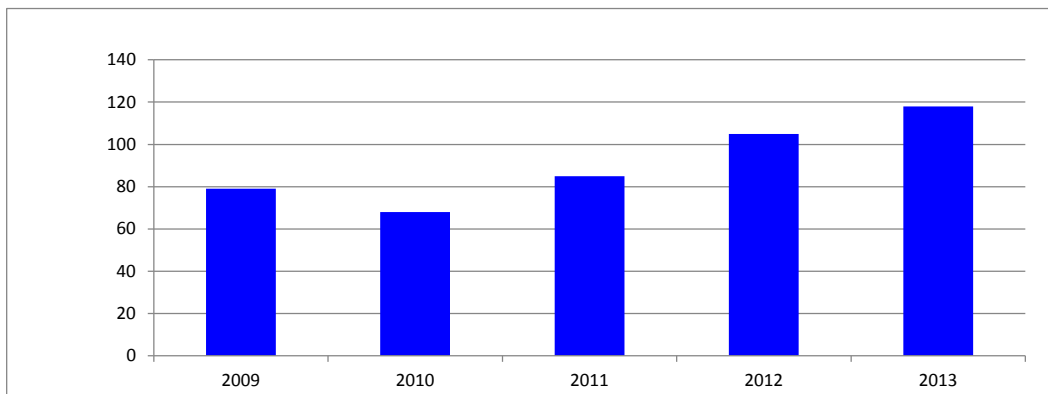
Valio-konsernin maitokate milj. €

Omistajille maksettu milj. €

Valio-konsernin investoinnit milj. €

Konsernin tuloslaskelma

	2013	2012
Liikevaihto	2 029 148	1 999 687
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)	-13	2 512
Valmistus omaan käyttöön	1 069	1 116
Liiketoiminnan muut tuotot	36 522	37 767
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 277 321	1 268 629
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-7 923	-6 390
Ulkopuoliset palvelut	23 805	24 796
	-1 293 203	-1 287 035
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	195 214	192 960
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	12 394	19 482
Muut henkilösivukulut	14 601	14 316
	-222 209	-226 758
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	73 339	71 699
Liiketoiminnan muut kulut	-392 259	-386 613
Liikevoitto (tappio)	85 716	68 977
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	10	6
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	2 475	3 001
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	331	424
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	-10 598	-12 002
	-7 782	-8 571
Voitto (tappio) ennen veroja	77 934	60 406
Tuloverot		
Tuloverot	-16 874	-17 328
Laskennalliset verot	4 000	170
	-12 874	-17 158
Konsernin tilikauden voitto (tappio)	65 060	43 248

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin rahoituslaskelma

	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	85 716	68 977
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	73 339	71 699
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-1 332	725
Muut oikaisut	1 545	-47
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	159 268	141 354
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-31 621	-17 392
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-5 650	-4 516
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	38 746	1 277
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	160 743	120 723
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-10 958	-12 019
Saadut osingot	10	6
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	2 477	3 054
Maksetut välittömät verot	-17 000	-19 246
Liiketoiminnan rahavirta	135 272	92 518
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-117 688	-104 975
Saadut investointiavustukset	60	478
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	435	2 597
Investoinnit muihin sijoituksiin	-248	-411
Luovutustulot muista sijoituksista	-	1 542
Lainasaamisten takaisinmaksut	1 350	-260
Muut	-5 984	1 172
Investointien rahavirta	-122 075	-99 857
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	2 678	-6 625
Pitkäaikaisten lainojen nostot	67 902	117 044
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-46 247	-32 380
Maksetut osingot	-6 645	-7 476
Rahoituksen rahavirta	17 688	70 563
Rahavarojen muutos	30 885	63 224
Rahavarat tilikauden alussa	234 881	171 657
Rahavarat tilikauden lopussa	265 766	234 881

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin tase

VASTAAVAA	31.12.2013	31.12.2012
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 557	5 213
Muut pitkävaikutteiset menot	16 564	13 305
	22 121	18 518
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	22 998	23 679
Rakennukset ja rakennelmat	204 733	203 924
Koneet ja kalusto	218 210	224 705
Muut aineelliset hyödykkeet	1 566	1 585
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	92 185	52 334
	539 692	506 227
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	302	302
Osuudet osakkuusyrityksissä	2 107	1 776
Muut osakkeet ja osuudet	3 713	3 472
	6 122	5 550
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	36 525	32 771
Keskeneräiset tuotteet	14 587	23 634
Valmiit tuotteet / tavarat	119 186	108 114
Muu vaihto-omaisuus	3 207	3 336
	173 505	167 855
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	20	20
Muut saamiset	60	560
Laskennalliset verosaamiset	-	850
	80	1 430
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	150 807	140 939
Laskennalliset verosaamiset	2 411	2 023
Muut saamiset	24 418	20 928
Siirtosaamiset	43 141	25 266
	220 777	189 156
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	25 473	35 975
	240 293	198 906
Vastaavaa yhteensä	1 228 063	1 123 617

Kaikki luvut 1 000 euroina

Konsernin tase

VASTATTAVAA	31.12.2013	31.12.2012
Oma pääoma		
Osakepääoma	166 128	166 128
Muut rahastot		
Muut rahastot	5 984	5 984
Muuntoerot	-11 723	-5 739
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	350 829	314 226
Tilikauden voitto (tappio)	65 060	43 248
	576 278	523 847
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	1 352	2 684
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	174 832	143 630
Laskennallinen verovelka	23 900	28 415
Muut velat	46 546	65 935
	245 278	237 980
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	18 800	27 527
Saadut ennakot	705	311
Ostovelat	206 793	202 414
Velat omistusyhteisyrityksille	224	164
Laskennallinen verovelka	137	-
Muut velat	96 802	66 422
Siirtovelat	81 694	62 268
	405 155	359 106
Vastattavaa yhteensä	1 228 063	1 123 617

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tuloslaskelma

	2013	2012
Liikevaihto	1 777 886 090,33	1 749 166 647,37
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 920 468,64	2 787 995,53
Valmistus omaan käyttöön	1 068 535,42	1 116 008,07
Liiketoiminnan muut tuotot	35 216 909,17	35 777 053,55
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 133 992 947,39	1 123 734 377,51
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-3 697 466,94	-2 666 632,21
Ulkopuoliset palvelut	19 055 069,80	20 085 403,70
	-1 149 350 550,25	-1 141 153 149,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	174 154 002,95	168 608 469,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	10 064 201,38	17 393 733,62
Muut henkilösivukulut	10 831 144,10	10 498 920,41
	-195 049 348,43	-196 501 123,49
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 422 378,52	-64 051 315,72
Liiketoiminnan muut kulut	-329 461 888,21	-326 562 088,31
Liikevoitto (tappio)	71 966 900,87	60 580 028,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	10 437,78	6 448,93
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	66 673,33	114 749,15
Muilta	1 938 145,89	2 409 724,17
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-22 220,90	-64 416,06
Muille	-10 302 779,80	-10 858 881,77
	-8 309 743,70	-8 392 375,58
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	63 657 157,17	52 187 652,42
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-3 699 143,02	2 495 156,69
Tuloverot		
Tilikauden tuloverot	-14 656 294,60	-15 439 066,43
Laskennalliset verot	-292 504,40	280 007,21
Edellisten tilikausien tuloverot	274 477,26	-103 719,47
	-14 674 321,74	-15 262 778,69
Tilikauden voitto (tappio)	45 283 692,41	39 420 030,42

Emoyhtiön rahoituslaskelma

	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	71 967	60 580
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	66 422	64 051
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	62	1 143
Muut oikaisut	1 314	3 051
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	139 765	128 826
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-13 024	-7 677
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-1 777	-5 455
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	15 020	-3 706
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	139 985	111 988
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-10 685	-10 940
Saadut osingot	10	6
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	2 007	2 584
Maksetut välittömät verot	-14 508	-17 461
Liiketoiminnan rahavirta	116 809	86 178
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-114 316	-98 475
Saadut investointiavustukset	60	478
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	335	2 394
Investoinnit muihin sijoituksiin	-248	-412
Luovutustulot muista sijoituksista	-	1 542
Myönnetyt lainat	-8	-4
Investointien rahavirta	-114 177	-94 476
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	3316	-
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-16 235
Pitkäaikaisten lainojen nostot	67 902	117 044
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-34 720	-22 191
Maksetut osingot	-6 645	-7 476
Rahoituksen rahavirta	29 853	71 143
Rahavarojen muutos	32 485	62 845
Rahavarat tilikauden alussa	208 767	145 922
Rahavarat tilikauden lopussa	241 252	208 767

Kaikki luvut 1 000 euroina

Emoyhtiön tase

VASTAAVAA	31.12.2013	31.12.2012
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 149 377,62	4 788 182,80
Muut pitkävaikutteiset menot	16 459 918,23	13 046 199,95
	21 609 295,85	17 834 382,75
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	16 008 925,41	15 852 925,41
Liittymismaksut	1 405 330,44	1 378 024,44
Rakennukset ja rakennelmat	171 732 351,99	166 289 261,13
Koneet ja kalusto	195 509 858,70	200 770 149,19
Muut aineelliset hyödykkeet	106 760,36	106 760,36
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	90 909 592,94	49 958 155,68
	475 672 819,84	434 355 276,21
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	115 224 732,57	115 224 732,57
Osuudet omistusyhteisyriksissä	598 865,50	598 865,50
Muut osakkeet ja osuudet	3 495 922,72	3 247 902,72
	119 319 520,79	119 071 500,79
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	33 232 943,76	29 705 273,28
Keskeneräiset tuotteet	14 575 764,27	23 623 073,55
Valmiit tuotteet / tavarat	86 082 264,71	78 955 424,07
Muu vaihto-omaisuus	1 017 737,65	847 941,19
	134 908 710,39	133 131 712,09
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	900	-
Lainasaamiset	19 705,40	19 705,40
Muut saamiset	11 900,00	4 200,00
	32 505,40	23 905,40
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	92 928 703,75	87 955 355,17
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	58 613 295,50	61 480 534,73
Laskennalliset verosaamiset	169 511,79	462 016,19
Muut saamiset	13 784 451,73	10 772 230,55
Siirtosaamiset	28 821 259,07	20 926 408,75
	194 317 221,84	181 596 545,39
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	25 473 491,96	35 974 811,84
Rahat ja pankkisaamiset	215 778 887,72	172 792 493,89
Vastaavaa yhteensä	1 187 112 453,79	1 094 780 628,36

Emoyhtiön tase

VASTATTAVAA	31.12.2013	31.12.2012
Oma pääoma		
Osakepääoma	166 127 400,00	166 127 400,00
Muut rahastot		
Vararahasto	5 984 101,53	5 984 101,53
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	257 133 983,76	224 359 049,34
Tilikauden voitto (tappio)	45 283 692,41	39 420 030,42
	474 529 177,70	435 890 581,29
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	116 668 521,67	112 969 378,65
Pakolliset varaukset	847 558,92	1 885 780,35
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	171 832 142,00	138 629 950,00
Muut velat	46 800 797,84	65 921 704,96
	218 632 939,84	204 551 654,96
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	16 800 000,00	16 000 000,00
Ostovelat	194 616 668,49	179 880 781,87
Velat saman konsernin yrityksille	16 817 327,26	25 437 513,27
Velat omistusyhteisyriksille	223 793,16	163 990,50
Muut velat	96 476 362,83	65 877 411,49
Siirtovelat	51 500 103,92	52 123 535,98
	376 434 255,66	339 483 233,11
Vastattavaa yhteensä	1 187 112 453,79	1 094 780 628,36

Konsernin ja emoyhtiön liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTEET

Konsernitilinpäätös sisältää ne tytäryhtiöt, joista emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia äänivallasta. Kiinteistöyhtiötä ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen. Mikäli se olisi konsolidoitu, sillä ei olisi ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan, eikä kuvaan taloudellisesta asemasta.

Lisäksi konsernitilinpäätökseen on otettu mukaan osakkuusyhtiöt, jotka on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, varastoon sisältyvä sisäinen kate, käyttöomaisuuden sisäiset myyntituotot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet kurssierot samoin kuin ulkomaisten tytäryritysten omien pääomien muuntamisessa syntyneet muuntoerot on esitetty erässä "muut rahastot".

Ulkomaiselle tytäryritykselle annettua pitkäaikaisesta lainasta, joka on rinnastettavissa oman pääoman sijoitukseksi, aiheutuneet kurssierot on kirjattu konserniin oman pääoman muuntoerona.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Atk-laitteet ja ohjelmistot	3–5 vuotta
Kuljetusvälineet ja eräät kylmälaitteet	3–5 vuotta

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja rahoitusvälineet on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon.

Omavalmisteiset tuotteet arvostetaan välittömään hankintamenoon tai sitä alhaisempaan myyntihintaan. Välittömään hankintamenoon luetaan tuotannon muuttuvat kustannukset. Ostetut tuotteet, raaka-aineet ja pakkaustarvikkeet arvostetaan painotettuun keskihintaan.

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, rahaksi tarvittaessa muutettavat pankkisaamiset sekä rahoitusarvopapereihin sisältyvät lyhytaikaisiksi tarkoitetut sijoitukset.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille sekä vahvistettavalle tappiolle käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu kuluksi sinä kautena, jona ne ovat syntyneet.

Päästöoikeuksien kirjanpidossa menetellään KILA:n lausunnon 15.11.2005 mukaisesti. Jos toteutuneet päästötonnit ylittävät saadut oikeudet, tehdään ylimeneviä tonneja vastaava kulukirjaus tilinpäätöshetken markkinahinnalla ja pakolliset varaukset vastatilinä. Jos taas toteutuneet tonnit alittavat saadut oikeudet, ilmoitetaan liitetietona taseen ulkopuolinen varallisuus. Toisaalta päästöoikeuksien ostot ja myynnit kirjataan liiketapah- tumina suoriteperusteisesti.

Liitetiedoissa esitetyt luvut ovat 1 000 euroina.

Tuloslaskelman liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
1. LIIKEVAIHDON JAKAUMA				
1.1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN				
Tuoremeijerituotteet	929 562	882 825	831 300	799 764
Ravintorasvat	252 504	242 318	227 183	219 334
Juustot	566 100	596 321	440 768	458 265
Jauheet	174 981	154 290	172 185	147 353
Muut	106 001	123 933	106 450	124 451
	2 029 148	1 999 687	1 777 886	1 749 167
1.2. MAANTIETEELLINEN JAKAUMA				
Kotimaa	1 274 519	1 273 102	1 274 519	1 273 102
Ulkomaat	754 629	726 585	503 367	476 065
	2 029 148	1 999 687	1 777 886	1 749 167
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Logistiikkatuotot	19 672	20 990	19 862	21 133
Vuokratuotot	3 946	3 895	3 935	3 877
Pysyvien vastaavien sijoitusten myyntivoitot	112	191	-	-
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	63	151	63	151
Laboratoriopalvelujen myyntituotot	5 067	4 723	5 067	4 723
Saadut tuet ja avustukset	686	431	672	431
Ruokalan tuotot	1 900	1 845	1 900	1 845
Energian myyntituotot	1 163	805	1 163	805
Muut tuotot	3 913	4 736	2 555	2 812
	36 522	37 767	35 217	35 777
3. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS				
LISÄYS (-) / VÄHENNYS (+)				
Eläkevaraus	240	196	-54	257
Muut pakolliset varaukset	1 092	-921	1 092	-1 400
	1 332	-725	1 038	-1 143

Tuloslaskelman liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Energiakulut	47 394	48 631	44 514	45 929
Vesimaksut	14 584	13 407	14 506	13 324
Kuljetuskulut	110 627	108 045	98 460	98 246
Vuokratulot	16 374	15 189	14 265	13 369
Kiinteistöjen ja koneiden korjaus- ja kunnossapitokulut	49 406	46 328	47 546	44 394
Markkinointikulut	87 710	85 953	55 827	60 193
Matkakulut	7 361	7 056	5 618	5 378
Tietotekniikkakulut	18 240	16 916	17 131	15 749
Hallintokulut	23 522	20 880	20 966	18 394
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	6 753	6 134	5 117	4 625
Muut kulut	10 288	18 074	5 512	6 961
	392 259	386 613	329 462	326 562
5. HENKILÖKUNNAN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN				
Työntekijät	2 190	2 243	1 779	1 819
Erikoiskoulutetut	1 016	994	963	942
Ylemmät toimihenkilöt	766	726	673	627
Toimihenkilöt	641	637	268	276
	4 613	4 600	3 683	3 664
6. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	195 214	192 960	174 154	168 608
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	12 394	19 482	10 064	17 394
Muut henkilösivukulut	14 601	14 316	10 831	10 499
	222 209	226 758	195 049	196 501
7. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT				
Hallintoneuvosto	158	178	158	178
Hallitus ja toimitusjohtajat	1 970	2 040	829	843
	2 128	2 218	987	1 021
8. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT				
PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yhtiöille				
Tilintarkastus	366	356	170	170
Tilintarkastajan lausunnot	2	5	2	5
Veropalvelut	78	55	23	11
Muut palvelut	178	195	172	195
	624	611	366	381

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
9. SIIRTOSAAMISET				
Pakkauskoneiden vuokrat	212	257	212	257
Kansainvälisen myynnin jaksotus	1 991	1 805	1 991	1 805
Rojaltit	1 148	965	1 148	965
Työterveyshuollon korvaukset	870	1 688	870	1 688
Verosaamiset	15 514	6 114	2 463	2 647
Vuosihyvitykset	18	547	18	547
Sosiaalikulut	20 210	11 751	20 144	11 691
Matkaennakot	133	136	133	136
Tutkimusavustukset	141	165	141	165
ATK-ylläpitosopimukset	430	270	430	270
Vahingonkorvaukset	40	-	40	-
Muut siirtosaamiset	2 434	1 568	1 231	755
	43 141	25 266	28 821	20 926
10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	15 213	13 350	13 801	11 901
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 376	1 960	1 262	1 900
Vähennykset 1.1.–31.12.	-288	-	-285	-
Hankintameno 31.12.	16 301	15 310	14 778	13 801
Kertyneet poistot 1.1.	-10 005	-9 110	-9 013	-8 192
Vähennysten kertyneet poistot	285	-	285	-
Tilikauden poisto	-1 024	-987	-901	-821
Kertyneet poistot 31.12.	-10 744	-10 097	-9 629	-9 013
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 557	5 213	5 149	4 788
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	51 942	55 945	50 144	46 734
Lisäykset 1.1.–31.12.	7 084	3 423	7 084	3 410
Vähennykset 1.1.–31.12.	-702	-276	-702	-
Hankintameno 31.12.	58 324	59 092	56 526	50 144
Kertyneet poistot 1.1.	-38 658	-42 315	-37 098	-33 840
Vähennysten kertyneet poistot	634	-	634	-
Tilikauden poisto	-3 736	-3 472	-3 602	-3 258
Kertyneet poistot 31.12.	-41 760	-45 787	-40 066	-37 098
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 564	13 305	16 460	13 046
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	22 121	18 518	21 609	17 834

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
11. AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	22 978	23 889	17 231	17 179
Lisäykset 1.1.–31.12.	183	275	183	275
Vähennykset 1.1.–31.12.	-163	-485	-	-223
Hankintameno 31.12.	22 998	23 679	17 414	17 231
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 998	23 679	17 414	17 231
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	510 213	485 120	465 816	429 846
Lisäykset 1.1.–31.12.	26 652	41 353	26 338	40 145
Vähennykset 1.1.–31.12.	-184	-5 630	-9	-4 175
Hankintameno 31.12.	536 681	520 843	492 145	465 816
Kertyneet poistot 1.1.	-309 043	-299 379	-299 526	-284 309
Vähennysten kertyneet poistot	8	3 562	8	3 562
Tilikauden poisto	-22 913	-21 102	-20 895	-18 779
Kertyneet poistot 31.12.	-331 948	-316 919	-320 413	-299 526
Kirjanpitoarvo 31.12.	204 733	203 924	171 732	166 290
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	632 659	609 445	586 961	544 156
Lisäykset 1.1.–31.12.	40 353	48 140	35 769	44 326
Vähennykset 1.1.–31.12.	-17 938	-4 971	-17 370	-1 521
Hankintameno 31.12.	655 074	652 614	605 360	586 961
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-406 999	-381 088	-386 085	-345 793
Vähennysten kertyneet poistot	17 366	901	17 366	901
Tilikauden poisto	-45 665	-46 138	-41 024	-41 193
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-435 298	-426 324	-409 743	-386 085
Kirjanpitoarvo 31.12.	219 776	226 290	195 617	200 876
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	52 421	44 334	49 958	42 334
Lisäykset 1.1.–31.12.	61 367	83 133	60 174	80 485
Vähennykset 1.1.–31.12.	-170	-447	-	-
Siirrot valmiisiin	-16 837	-74 260	-14 810	-72 621
Siirrot kuluihin	-4 412	-240	-4 412	-240
Hankintameno 31.12.	92 369	52 520	90 910	49 958
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-184	-186	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-184	-186	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	92 185	52 334	90 910	49 958
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	539 692	506 227	475 673	434 354
Tilivuoden suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-73 339	-71 699	-66 422	-64 051
Kirjanpitoarvosta 31.12. tuotantokoneiden ja -kaluston osuus	240 660	253 422	175 843	180 580

Taseen liitetiedot

12. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

KONSERNIYRITYKSET

	Konsernin omistus- ja äänivaltaosuus-%	Emoyhtiön omistus- ja äänivaltaosuus-%
Finlandia Cheese Inc., USA	100	100
Jäätelöyhtymä Oy, Helsinki	100	100
Pakkasukko Oy, Helsinki	100	100
SIA Valio International, Latvia	100	100
Smeds & Co Oy, Helsinki	100	100
UAB Valio International, Liettua	100	100
Nordic Dairy Holding Oy, Helsinki	100	100
Rushold M Oy, Helsinki *)	100	0
OOO Valio Center Odintsovo, Venäjä	100	0
OOO Valio, Venäjä	100	0
AS Valio Baltic, Viro	100	0
Valio Eesti AS, Viro	100	0
Võru Juust OÜ, Viro	100	0
Valio International (Poland) Ltd, Puola	100	100
Valio Shanghai Ltd, Kiina	100	100
Valio Sverige AB, Ruotsi	100	100

*) Konserniyhtiö Smeds & Co Oy omistaa yhden osakkeen

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET

OSAKKUUSYRITYKSET

Haapaveden Ympäristöpalvelut Oy	40,5	40,5
Pakastamo Oy, Helsinki	50,0	50,0
Suomen NP-Kierrätys Oy, Helsinki	25,0	25,0

KIINTEISTÖYHTIÖT

		Yhtiön oma pääoma	Viimeksi laaditun tilin- päättökseen voitto (tappio)
Kiinteistö Oy Tehontie 31, Kouvola	100	388	0

Taseen liitetiedot

13. SIIJOITUKSET EMOYHTIÖSSÄ

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistusyh- teysyritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2013	120 330	599	3 248
Lisäykset	-	-	248
Hankintameno 31.12.2013	120 330	599	3 496
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2013	-9 983	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2013	-9 983	-	-
Kertyneet arvonalennusten palautukset 1.1.2013	4 878	-	-
Kertyneet arvonalennusten palautukset 31.12.2013	4 878	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	115 225	599	3 496

14. SIIJOITUKSET KONSERNISSA

	Osakkeet konserni- yritykset	Osakkeet omistusyh- teysyritykset	Osakkeet muut
Hankintameno 1.1.2013	302	1 811	6 611
Lisäykset	-	331	248
Vähennykset	-	-	-7
Hankintameno 31.12.2013	302	2 142	6 852
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2013	-	-35	-3 139
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2013	-	-35	-3 139
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	302	2 107	3 713

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
15. RAHOITUSARVOPAPERIT				
Muut arvopaperit	25 473	35 975	25 473	35 975
16. SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ				
Myyntisaamiset	-	-	55 303	57 815
Muut saamiset	-	-	311	666
Lainasaamiset	-	-	3 000	3 000
	-	-	58 614	61 481

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
17. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.	166 128	166 128	166 128	166 128
Osakepääoma 31.12.	166 128	166 128	166 128	166 128
Muut rahastot / vararahasto 1.1.	5 984	5 984	5 984	5 984
Muut rahastot / vararahasto 31.12.	5 984	5 984	5 984	5 984
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero 1.1.	-5 739	-6 911	-	-
Ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman kurssiero 31.12.	-11 723	-5 739	-	-
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1. Osingonjako	357 474 -6 645	321 702 -7 476	263 778 -6 645	231 834 -7 476
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	350 829	314 226	257 133	224 358
Tilikauden voitto (tappio)	65 060	43 248	45 284	39 420
Oma pääoma 31.12.	576 278	523 847	474 529	435 890
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12. Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista omaan pääomaan siirretty osuus	350 829 -93 335	314 226 -85 437	257 133 -	224 358 -
Tilikauden voitto (tappio)	65 060	43 248	45 284	39 420
	322 554	272 037	302 417	263 778
18. PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraus	980	1 220	480	426
Muut pakolliset varaukset	372	1 464	368	1 460
	1 352	2 684	848	1 886
19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT				
Laskennalliset verosaamiset				
Pakollisesta varauksesta	170	462	170	462
Muista kirjanpidon ja verotuksen väliaikaisista eroista	367	338	-	-
Verotuksessa vahvistettavasta tappiosta	1 874	2 073	-	-
	2 411	2 873	170	462
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	24 037	28 415	-	-
	24 037	28 415	-	-

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
20. SIIRTOVELAT				
Korot	3 210	3 583	3 177	3 531
Lomapalkkavarausvelka sosiaalikuluineen	29 642	28 504	29 451	28 349
Myönnetyt alennukset	14 650	5 187	-	35
Palkat sosiaalikuluineen	13 223	12 015	10 943	9 355
Rojaltit ja provisiot	205	603	205	603
Verovelat	16 243	4 885	3 801	3 841
Muut siirtovelat	4 521	7 491	3 923	6 410
	81 694	62 268	51 500	52 124
21. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA				
Muut lainat	15 800	630	15 800	630
	15 800	630	15 800	630
22. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE				
Ostovelat	-	-	49	186
Muut velat	-	-	16 766	25 250
Siirtovelat	-	-	2	2
	-	-	16 817	25 438
23. VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE				
Ostovelat	224	62	224	62
Muut velat	-	102	-	102
	224	164	224	164

Taseen liitetiedot

	KONSERNI 2013	KONSERNI 2012	EMO 2013	EMO 2012
24. VAKUUEDET JA VASTUUSITOUMUKSET				
Omasta toiminnasta				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantteja				
Rahalaitoslainat	95 000	95 000	95 000	95 000
Annetut kiinnitykset	217 139	217 139	217 139	217 139
Kiinnitysvakuudet	46 120	46 323	46 120	46 120
Takaukset	28 861	28 813	20 561	20 513
Leasingvastuut				
12 kk aikana	7 235	8 252	6 975	7 989
myöhemmin	19 659	24 383	19 204	24 030
	26 894	32 635	26 179	32 019
Konserniin kuuluvien yritysten puolesta	-	-	8 300	8 300
Muiden puolesta	13 294	4 519	13 294	4 519
Omasta toiminnasta	319 013	324 707	309 999	315 791
Konserniin kuuluvien yritysten puolesta	-	-	8 300	8 300
Muiden puolesta	13 294	4 519	13 294	4 519
	332 307	329 226	331 593	328 610
25. PÄÄSTÖOIKEUDET				
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet tCO ₂	43 964	108 338	43 964	108 338
Vuotuiset päästömäärät tCO ₂	53 949	77 177	53 949	77 177
Hallinnassa olevat päästöoikeudet tCO ₂	117 073	152 247	117 073	152 247
Yhtiöllä on taseen ulkopuolista päästöoikeusvarallisuutta t€	312	502	312	502

26. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on tehnyt arvonlisäverovähennyksiä kiinteistöinvestoinneista, joihin liittyy mahdollinen vähennetyn veron tarkistusvelvollisuus, jos tiloja otetaan arvonlisäverovähennykseen oikeuttamattomaan käyttöön.

Tällaista muutosta ei kuitenkaan ole näköpiirissä.

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 302 417 676,17 euroa.

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL:n 13:2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Edellisten tilikausien voittovarot	257 133 983,76 €
Tilikauden voitto	45 283 692,41 €
Yhteensä	302 417 676,17 €

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 3,5 % osakkeen nimellisarvosta eli 119,00 € osakkeelta	5 814 459,00 €
---	----------------

Mikäli yhtiökokous hyväksyy edellä olevan voitonjakoehdotuksen,
yhtiön oma pääoma osingonjaon jälkeen on seuraava:

Osakepääoma	166 127 400,00 €
Vararahasto	5 984 101,53 €
Edellisten tilikausien voittovarot	296 603 217,17 €
Oma pääoma yhteensä	468 714 718,70 €

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2014

Antti Rauhamaa
hallituksen puheenjohtaja

Vesa Kaunisto

Pekka Laaksonen
toimitusjohtaja

Jarmo Juutinen

Sauli Lähteenmäki

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Tilintarkastuskertomus

Valio Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Valio Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitalinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Olemme tutustuneet Valio Oy:n tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja toimintakertomukseen ajalta 1.1.–31.12.2013 sekä tilintarkastuskertomukseen.

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhdyimme hallituksen ehdotukseen voiton käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa Kyösti Anttila, Anu Fräntilä-Riihonen, Jukka Hakkarainen, Hannu Kainu, Anne Nykänen ja Jaakko Rouhiainen.

Lisäksi hallintoneuvostoon on valittava uusi jäsen siitä eroa pyytäneen Veikko Matikaisen tilalle hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2014

Hallintoneuvoston puolesta

Pentti Santala
puheenjohtaja

Valio Oy:n omistajat 31.12.2013

Valio Oy on suomalaisten maidontuottajien yritys. Valion omistajina ovat maidontuottajien keräilyä tai jalostusta harjoittavat yhteisöt. Jalostettavan raaka-aineen Valio saa ensisijaisesti yritykseen sitoutuneiden osuuskuntien maidontuottajilta.

Valion omistajahallinnon muodostavat yhtiökokous, hallintoneuvosto ja hallitus.

Osakkaan nimi	Kotipaikka	Osakkeita
		à 3 400 €/kpl
Evijärven Osuusmeijeri	Evijärvi	72
* Hirvijärven Osuusmeijeri	Jalasjärvi	78
* Hämeenlinnan Osuusmeijeri	Hämeenlinna	1
Härmän Seudun Osuusmeijeri	Alahärmä	140
* Kaustisen Osuusmeijeri	Kaustinen	1
* Kuusamon Osuusmeijeri	Kuusamo	1
* Laaksojen Maitokunta	Ylivieska	1
Meijeriosuuskunta Milka	Vöyri	5
Osuuskunta ItäMaito	Lapinlahti	13 188
Osuuskunta Länsi-Maito	Tampere	6 336
* Osuuskunta Maitokolmio	Toholampi	245
* Osuuskunta Maitomaa	Suonenjoki	290
Osuuskunta Maitosuomi	Jyväskylä	7 516
Osuuskunta Normilk	Jyväskylä	7
Osuuskunta Pohjolan Maito	Haapavesi	8 489
* Osuuskunta Satamaito	Pori	1
Osuuskunta Tuottajain Maito	Riihimäki	12 437
* Paavolan Osuusmeijeri	Ruukki	53
Yhteensä		<u>48 861</u>
Osakkaita yhteensä 31.12.2013		<u>18</u>

Osakepääoma yhteensä 166 127 400 €

* Ei liikesuhteessa Valion kanssa

Johtoryhmä

	Johtoryhmän jäsen vuodesta	Valio Oy:ssä vuodesta
Toimitusjohtaja Pekka Laaksonen	2007	2007
Hallintojohtaja, kauppaneuvos Heikki Halkilahti Konsernihallinto	1993	1976
Johtaja Rauno Hiltunen Strategia ja Mainonta	2011	1984
Johtaja Annikka Hurme Juustot, Rasvat ja Jauheet	2004	1989
Johtaja Jyri-Pekka Kinnunen Talous, Rahoitus ja Tietohallinto	2008	2008
Johtaja Mika Koskinen Venäjä, Itämarkkinat ja Teollisuusmyynti	2012	2005
Johtaja, professori Tiina Mattila-Sandholm Uudistuminen ja Tuoretuotteet	2004	2004
Johtaja, toimitusjohtajan varamies Arto Tikkanen Suomi ja Länsimarkkinat	2004	1981

Johtoryhmän neuvottelukunta

	Neuvottelukunnan jäsen vuodesta
Professori Jaakko Aspara	2012
Dr. Harald Einsmann	2008
Michael Thompson	2008

Rakkaudesta
suomalaiseen
maitoon